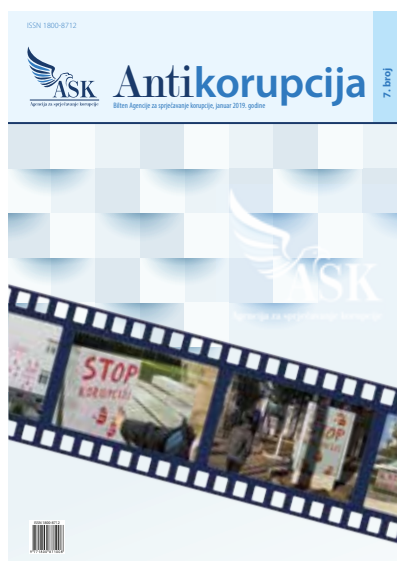

SADRŽAJ:

<i>Uvodna riječ</i>	3
<i>Prijave korupcije i zaštita zviždača</i>	4
<i>Sprječavanje sukoba interesa i ograničenja u vršenju javnih funkcija</i>	5
<i>Provjera prihoda i imovine</i>	7
<i>Kontrola finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja</i>	8
<i>Integritet i lobiranje</i>	9
<i>Praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije</i>	10
<i>Prekršaji</i>	11
<i>Međunarodna saradnja</i>	12
<i>Razvoj informacionog sistema</i>	15
<i>Antikorupcijske kampanje</i>	16
<i>Uručene nagrade na najbolje likovne radove na temu „Stop korupciji</i>	17
<i>Istraživanje javnog mnjenja "Stavovi građana o pitanju korupcije i upoznatost sa radom ASK"</i>	18
<i>Sjednice Savjeta Agencije</i>	19

Izdavač: Agencija za sprječavanje korupcije

Urednice: Ljiljana Jušković i Nina Sekulović

Web: antikorupcija.me

Adresa: Kralja Nikole 27/V, Podgorica

Dizajn i štampa: Štamparija "Obod" A.D. Cetinje

Tiraž: 800

Uvodna riječ

Sreten Radonjić,

direktor Agencije za sprječavanje korupcije

Poštovani čitaoci,

U ovom broju biltena „Antikorupcija“ su objavljeni ključni podaci o aktivnostima i rezultatima Agencije za sprječavanje korupcije u 2018. godini.

Kao centralno preventivno antikorupcijsko tijelo u Crnoj Gori, Agencija je ove, kao i prethodnih godina, dala veliki doprinos sveukupnoj borbi protiv korupcije i neselektivnom i dosljednom primjenom zakona iz svoje nadležnosti doprinijela jačanju transparentnosti rada javnog i privatnog sektora.

U svim ključnim oblastima rada – kontroli finansiranja političkih subjekata, sprječavanju sukoba interesa, provjeri prihoda i imovine javnih funkcionera, postupanju po prijavama zviždača, sprovođenju planova integriteta, analizi propisa i dr., Agencija je postigla konkretne i mjerljive rezultate, radeći nezavisno i oslobođeno od političkih ili bilo kakvih drugih uticaja.

Dosljedno sprovođenje nadležnosti Agencije je doprinijelo povjerenju građana i boljoj informisanosti o ovom organu, što su potvrdili rezultati redovnog istraživanja javnog mnjenja koje je u novembru sprovela agencija Damar plus, a koje je objavljeno u ovom izdanju biltena „Antikorupcija“.

Konkretno, kako pokazuju rezultati pomenutog istraživanja i ove, kao i prethodnih godina, procenat građana koji imaju povjerenje u rad Agencije je iznad 60%. Ukupno 66,4% građana procjenjuje da je Agencija

dala doprinos sveukupnoj borbi protiv korupcije u Crnoj Gori. Agencija je i u ovogodišnjem istraživanju na prvom mjestu među institucijama kojima bi se građani obratili u slučaju da se odluče da prijave korupciju.

Uspješna prevencija korupcije zahtijeva implementaciju najboljih međunarodnih standarda i praksi. Stoga izražavam zahvalnost svim međunarodnim i domaćim partnerima za kontinuiran doprinos unapređenju kapaciteta Agencije i u 2018. godini, a naročito kroz međunarodne programe kao što su zajednički projekat EU i Savjeta Evrope „Horizontalni mehanizam za Zapadni Balkan i Tursku“ i IPA tvinig projekat „Podrška implementaciji mjera integriteta“. Zahvaljujući, između ostalog i toj podršci, Agencija je danas kadrovski i tehnički u potpunosti osposobljena da odgovori na sve izazove i sprovede sve svoje nadležnosti.

Izražavam takođe poštovanje svim onim obveznicima zakona iz nadležnosti Agencije, koji su urednim izvršavanjem svojih zakonskih obaveza doprinijeli dodatnom rastu nivoa transparentnosti upotrebe javnih resursa, te iskazali visok nivo svijesti o neophodnosti poštovanja određenih obaveza, odgovornosti i ograničenja u vršenju javnih poslova. Time su dali snažan argument o zakonitosti svog rada i veliki doprinos sveukupnim naporima u borbi protiv korupcije, što je zajednički cilj na putu Crne Gore u evropskim integracijama.

Agencija za sprječavanje korupcije, vaš pouzdan partner!

PRIJAVE KORUPCIJE I ZAŠTITA ZVIŽDAČA

U 2018. godini Agenciji je podnijeto **110** prijava o ugrožavanju javnog interesa koje upućuju na postojanje korupcije i **jedan** zahtjev za zaštitu, dok je 35 postupka prenešeno u radu iz prethodne godine (25

jednoj opštini, jednom privrednom društvu čiji je osnivač opština i tri javne ustanove od kojih su dvije iz sistema prosvjete dok je jedna iz zdravstvenog sistema.

Nadležnim tužilaštvima ustupljeno je

najveći broj Ministarstvu unutrašnjih poslova, Upravi policije i Upravi za inspekcijske poslove. Nadležni organi su, do sada, u pet slučajeva utvrdili nepravilnosti, jednu prijavu su prosljedili nadležnom

postupaka po prijavama zviždača, devet postupaka po službenoj dužnosti i jedan zahtjev za zaštitu zviždača). Da su brojne edukativne antikorupcijske aktivnosti o jačanju svijesti javnosti o korupciji i mehanizmima prevencije, koje Agencija kontinuirano sprovodi, imale odjeka pokazuje je i značajan rast broja prijava u odnosu na 2016. i 2017. godinu.

Od pomenutog broja prijava u prethodnoj godini 47 podnosilaca je prijavu podnijelo anonimno, dok su četiri prijave podnijete od strane zaposlenih u institucijama na koje se prijave odnose. Okončano je ukupno 78 postupaka i to: 59 postupaka po prijavama zviždača (19 iz 2017; 30 iz 2018.), jedan postupak po zahtjevu za zaštitu iz 2017. i 18 postupaka po službenoj dužnosti (ukupno: osam iz 2017. i deset iz 2018.).

U odnosu na okončane postupake po prijavama zviždača, u pet postupaka je utvrđeno postojanje ugrožavanja javnog interesa u

devet prijava dok su u toku postupci za još četiri prijave iz 2017. i za dvije prijave iz 2016. godine. U odnosu na prijave iz 2018. godine, dostavljena je povratna informacija da je pet odbačeno, dok su ostali postupci u toku. Takođe, u ovom periodu prosljedeno je 36 prijava zviždača drugim nadležnim institucijama,

tužilaštvu koja je u fazi izviđaja, dok u 16 slučajeva nepravilnosti nijesu utvrđene. Ostali postupci su u toku.

Najveći broj prijava odnosio se na sledeće oblasti: postupanje organa državne uprave – 13.82%, radni odnosi – 27.64%, postupanje državnog organa – 10.57%, oblast privrede – 6.50%, javne nabavke –

5.69%, postupanje lokalnih organa – 12.20%, oblast pravosuđa – 7.32% i ostalo – 16.26%.

Takođe, Agencija je u svim Mišljenjima, u kojima je utvrdila postojanje ugrožavanja javnog interesa, dala preporuke za

unapređenje transparentnosti i otklanjanje korupcijskih rizika, nastavljajući da kontinuirano prati stepen njihove realizacije.

U cilju potpune transparentnosti, na internet stranici Agencije u rubrici „zviždači“ objavljuju se izvodi iz

mišljenja po prijavama zviždača u kojima je utvrđeno postojanje ugrožavanja javnog interesa. Pomenuta Mišljenja su dostupna na sajtu Agencije na sledećem linku: <http://www.antikorupcija.me/me/zvzdaci/misljenja/>

EX OFFICIO

POSTUPCI PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI ZBOG SUMNJE U POSTOJANJE UGROŽAVANJA JAVNOG INTERESA

Agencija za sprječavanje korupcije je u periodu od 1. januara do 31. decembra 2018. godine pokrenula 13 postupaka po službenoj dužnosti, na osnovu sopstvenih saznanja, zbog sumnje u postojanje ugrožavanja javnog interesa, dok je postupke za 9

slučajeva, koji su započeti u 2017. godini, nastavila u ovoj godini.

U ovom periodu Agencija je okončala 18 postupaka i donijela Mišljenja u kojima je u 13 slučajeva utvrdila postojanje ugrožavanja javnog interesa. Navedeni postupci se odnose na oglašavanja

slobodnih radnih mjesta u trajanju od jednog dana ili u danima vikenda i na postupke u vezi radnih odnosa (zasnivanje i prestanak radnog odnosa) i u tom smislu dala 86 preporuka javnim institucijama za unapređenje transparentnosti i otklanjanje korupcijskih rizika.

Kristina Braletić, načelnica

SPRJEČAVANJE SUKOBA INTERESA I OGRANIČENJA U VRŠENJU JAVNIH FUNKCIJA

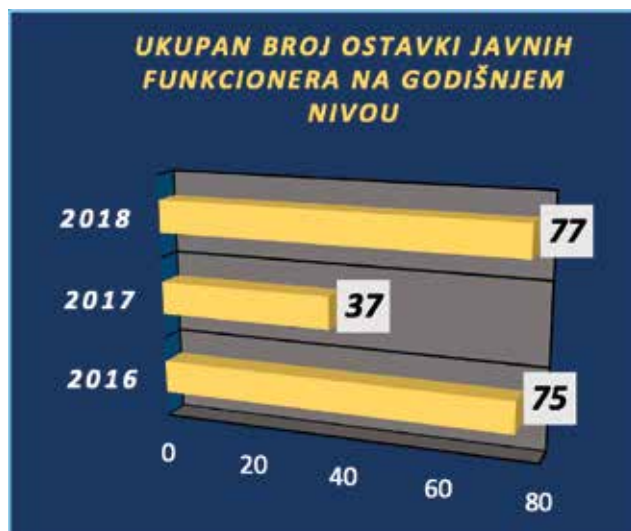
U cilju ispunjavanja zakonske nadležnosti sprječavanja sukoba interesa, Agencija uspješno sprovodi preventivne antikorupcijske aktivnosti, kako pokazuje broj donijetih Mišljenja, Odluka kao i izrečenih sankcija. Pored ovih mjera, Agencija kontinuirano sprovodi brojne edukativne aktivnosti koje imaju za cilj jačanje svijesti zaposlenih u državnom i privatnom sektoru, kao i šire javnosti o značaju prevencije sukoba interesa, te mehanizmima za njegovo sprječavanje i sankcionisanje.

U skladu sa navedenim, postupajući po zahtjevima javnih funkcionera i organa vlasti u toku 2018. **Agencija je na osnovu 185 primljenih zahtjeva za davanje mišljenja, dala 185 Mišljenja**, koja su obavezujuća za javne funkcionere, a koja su se odnosila na: sukob interesa i izuzeće u raspravi i odlučivanju, ograničenja u vršenju funkcija - nespojivost funkcija, članstvo u organizacijama upravljanja, članstvo u radnim tijelima, primanje naknada, kao i na

ograničenja po prestanku funkcije, zaključenju ugovora, primanje donacija, status javnih funkcionera. U toku 2018. godine u skladu sa članom 42 Zakona o sprječavanje korupcije (ZSK, član 42- *Pravno dejstvo odluka*), 20 organa vlasti je prije postupka izbora/imenovanja zahtijevalo Izvode iz evidencije **Agencije za 75 lica da li su u posljednje četiri godine prije kandidovanja**, u svojstvu javnog funkcionera bili razriješeni javne funkcije zbog povrede odredbi Zakona, u cilju provjere da li ima smetnji za njihovo imenovanje. **Postupljeno je po svim zahtjevima organa vlasti.**

Kada je riječ o vođenju upravnih

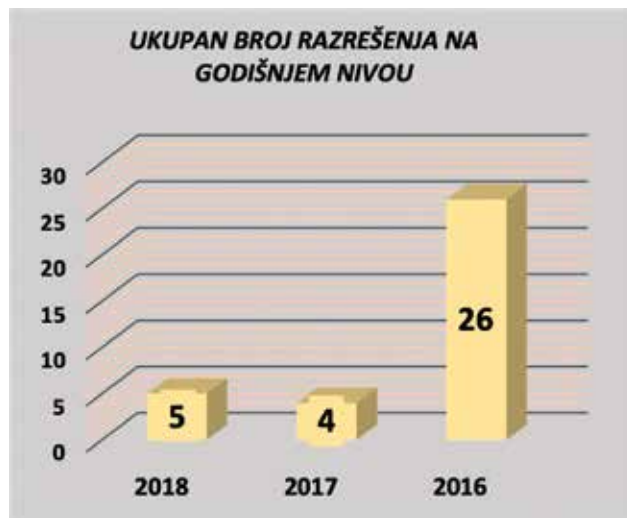
postupaka u vezi sprječavanja sukoba interesa i ograničenja u vršenju javnih funkcija, Agencija je u prethodnoj godini primila 43 prijave drugih fizičkih ili pravnih lica, uključujući i anonimne zahtjeve i postupala po službenoj dužnosti u 28 predmeta. Agencija je u toku 2018. godine pokrenula i okončala ukupno 71 postupak zbog: sukoba

interesa, postupaka zbog povrede ograničenja-obavljanja nespojivih funkcija i neprenošenje upravljačkih prava. **Od 71 okončanih upravnih postupaka, utvrđeno je kršenje kod 41 javnih funkcionera ili u 58% predmeta.**

Agencija je sprovela 18 postupaka u vezi sukoba interesa i donijela 18 odluka, od kojih je u **11 predmeta utvrđeno da su javni funkcioneri bili u sukobu interesa ili u 61% predmeta**. Nakon donošenja odluka Agencije, **jedan javni funkcioner je**

isti primljeni suprotno odredbama pomenutog zakona. Raskinut je jedan ugovor o pružanju usluga između javnog funkcionera i organa vlasti, za čije zaključenje je Agencija utvrdila da je suprotno zakonu. Donijeto je i 11 akata, kojima je Agencija okončala postupak u upravnim stvarima po zahtjevima drugih lica (kao i NN lica), a u kojima je na osnovu provjera i uvidom u dokaze, bez saslušanja stranaka utvrđeno da na osnovu izvedenih dokaza ne postoji povreda zakona.

podnio ostavku sa javne funkcije, nakon čega je razriješen sa javne funkcije, izrečena je jedna disciplinska mjera opomene u formi zaključka, dva javna funkcionera su razriješena sa javne funkcije nakon donošenja odluke, dok je jednom javnom funkcioneru na osnovu sudske presude oduzeta imovinska korist u iznosu od **10.815,15 €**.

U vezi povrede odredbi ZSK, koje se odnose na ograničenja u vršenju javnih funkcija, Agencija je donijela 42 Odluke, kojima je **utvrđeno kršenje za 30 javnih funkcionera ili 71% javnih funkcionera protiv kojih je vođen postupak**, dok 12 funkcionera nije prekršilo odredbe zakona. Takođe, **13 javnih funkcionera je podnijelo ostavke na dužnosti u privrednim društvima**, nakon pokretanja upravnog postupka pred Agencijom, **dok su u tri predmeta javni funkcioneri izvršili povraćaj novčanih sredstava (u ukupnom iznosu od 4.605,97 eura)** za koje je u toku postupka utvrđeno da su

Kao rezultat pomenutih mehanizama u 2018. je podnijeto **77 ostavki** javnih funkcionera sa javne funkcije, organi vlasti izrekli su **deset pisanih opomena sa mjerom upozorenja, dok je pet javnih funkcionera razriješeno sa javne funkcije. Ukupan broj javnih funkcionera, koji su na osnovu djelovanja Agencije razriješeni ili dali ostavku iznosi 224, od čega 189 ostavki i 35 razrešenja, uključujući i dvije Odluke o izboru javnog funkcionera koje su stavljene van snage.**

Maja Karas-Bošković, načelnica

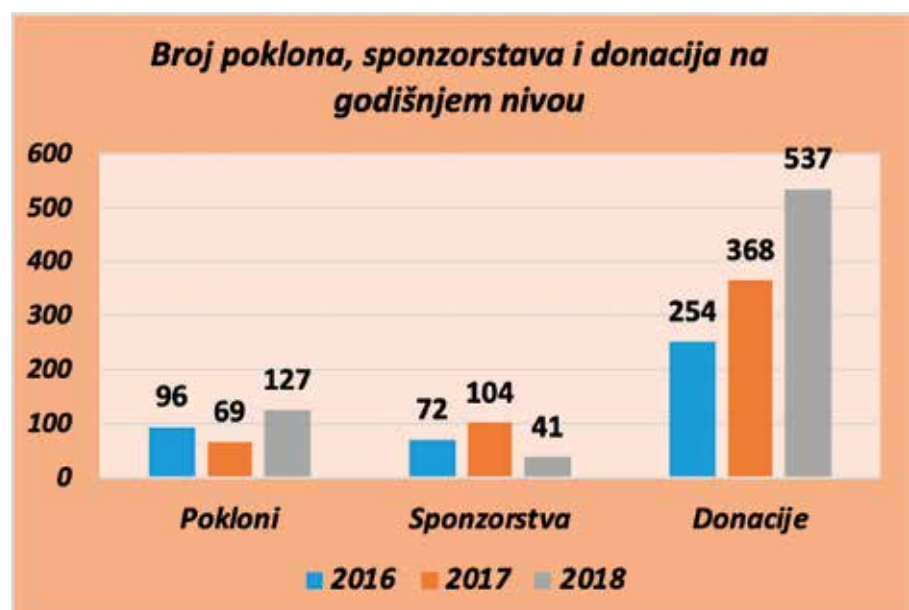
POKLONI, SPONZORSTVA I DONACIJE

Kada je riječ o kontroli **nezakonitog primanja poklona**, devet organa vlasti dostavilo je Izvode iz evidencije poklona, u kojima je prijavljeno da su javni funkcioneri primili ukupno **127 poklona** (četiri prigodna i 123 protokolarna, nije bilo poklona koji se ne mogu odbiti) dok 30 organa vlasti, iako nijesu imali zakonsku obavezu, dostavilo je Izvještaj da nijesu primili poklone.

U vezi sprovođenja zakonskih nadležnosti koje se odnose na **ograničenja primanja donacija i sponzorstava**, 72 organa vlasti dostavilo je Izvještaj o primljenim donacijama, u kojima se navodi da su javni funkcioneri primili ukupno **537 donacija** dok je 30 organa vlasti dostavilo Izvještaj da nijesu primili donacije i sponzorstva. Takođe, osam organa vlasti dostavilo je Izvještaj o primljenim sponzorstvima, u kojima se navodi da su organi vlasti primili ukupno **41 sponzorstvo**.

Izvršena je kontrola tačnosti i potpunosti primljenih Izvještaja/Izvoda i prateće dokumentacije. Pokrenutih postupaka u vezi sa primljenim poklonima, sponzorstvima i donacijama nije bilo. Agencija je u zakonskom roku uputila devet zahtjeva organima vlasti za dopunu Izvještaja u vezi sa primljenim sponzorstvima, odnosno donacijama.

Svi prijavljeni podaci nakon 31 marta. 2018. godine o primljenim poklonima, donacijama i sponzorstvima za ovu godinu su obrađeni i dostupni na sajtu Agencije u aplikaciji javni registri - katalogu poklona, odnosno sponzorstava i donacija, u skladu sa članom 22 ZSK (<http://www.antikorupcija.me/me/registri/>).

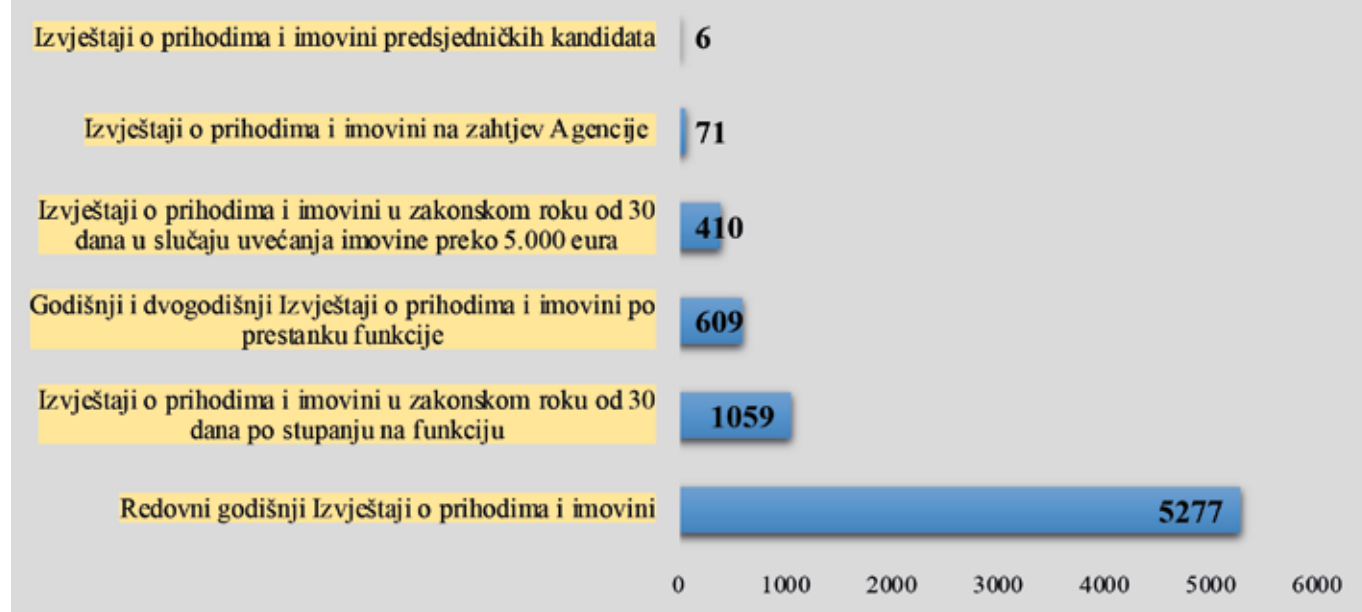
PROVJERA PRIHODA I IMOVINE

Drugu polovinu 2018. godine, u pogledu rada Odsjeka za provjeru imovine i prihoda javnih funkcionera i državnih službenika, obilježile su u

Savjeta Evrope. Agencija je, uzimajući u obzir uvođenje nove metodologije, prihvatila najveći broj preporuka stručnjaka Savjeta

(kao i podataka iz Centralnog registra privrednih subjekata) i Komisije za hartije od vrijednosti, kojima ovlašćeni službenici imaju direktan

STRUKTURA DOSTAVLJENIH IZVJEŠTAJA

najvećem obimu aktivnosti iz oblasti **provjere tačnosti i potpunosti izvještaja kao i potpuna provjera**, dok se **administrativno tehnička provjera** vršila u kontinuitetu i odnosila se na sve izvještaje koji su dostavljeni Agenciji u zakonski propisanom obliku.

Provjere su vršene u skladu sa Revidiranim godišnjim planom provjere javnih funkcionera i državnih službenika, koji se temelji na unaprijeđenoj metodologiji postupaka provjere, donijet u skladu sa preporukama eksperta

Evrope angažovanog posredstvom Horizontalnog programa EU i SE za Zapadni Balkan i Tursku – Projekat borbe protiv ekonomskog kriminala u Crnoj Gori.

Svi pristigli Izvještaji o prihodima i imovini, njih **8.004** su softverski i administrativno provjereni i nalaze se na zvaničnoj stranici Agencije.

Druga vrsta provjere tzv – provjera tačnosti i potpunosti podataka, vršena je upoređivanjem sa bazama podataka Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave za nekretnine, Poreske uprave

pristup. Shodno pomenutom, do 31. decembra, provjereno je **854** Izvještaja javnih funkcionera u **pogledu tačnosti i potpunosti**. U dijelu **potpune provjere**, značajno je istaći, da je **izvršena provjera svih 20 funkcionera**, predviđenih Revidiranim godišnjim planom provjere, a među kojima su oni sa najvišim nivoom vulnerabilnosti oblasti/subjekata na korupciju i vulnerabilnosti funkcije/položaja na korupciju koju javni funkcioner vrši.

Kad je u pitanju pristup računima bankarskih institucija, saglasnost je data u **60%** dostavljenih izvještaja.

Od početka rada Agencije, primjetan je rast u pogledu dostavljanja izvještaja, što ukazuje na sve savjesniji i odgovorniji pristup javnih funkcionera i određene grupe državnih službenika u ispunjavanju ove zakonske obaveze.

Dragana Šuković, načelnica

ODRŽANA PRVA RUNDA PREGOVORA O ZAKLJUČIVANJU MEĐUNARODNOG SPORAZUMA O RAZMJENI PODATAKA U SVRHU PROVJERE IZVJEŠTAJA O IMOVINI

U cilju unapređenja provjere Izvještaja o prihodima i imovini, predstavnici Agencije, Savo Milašinović, pomoćnik direktora Agencije i Dragana Šuković, načelnica Odsjeka za provjeru prihoda i imovine učestvovali su u prvoj rundi pregovora o

zaključivanju *Međunarodnog sporazuma o razmjeni podataka*, održanoj u oktobru u Beču na Internacionalnoj antikorupcijskoj akademiji, u organizaciji Regionalne antikorupcijske inicijative (RAI) iz Sarajeva a pod pokroviteljstvom Austrijske agencije za razvoj.

Pregovori u Beču vođeni su sa fokusom na način razmjene podataka na međunarodnom nivou u svrhu administrativnih provjera izvještaja o imovini, određivanju kontakata za prijem i slanje zahtjeva za dostavljanje podataka i drugim pitanjima od značaja za prevenciju i suzbijanje korupcije na regionalnom nivou.

KONTROLA FINANSIRANJA POLITIČKIH SUBJEKATA I IZBORNIH KAMPANJA

ANALIZA FINANSIRANJA POLITIČKIH SUBJEKATA I IZBORNIH KAMPANJA U PERIODU 2016 – 2018.

Agencija za sprječavanje korupcije je uradila Analizu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja iz privatnih i javnih izvora u periodu 2016 – 2018. godine.

Navedeni dokument sadrži detaljne zbirne podatke o prijavljenim, prikupljenim i utrošenim sredstvima političkih subjekata za finansiranje izbornih kampanja i njihovog redovnog rada u periodu 2016 -2018, dok se osnovni nalazi Analize se odnose na sledeće činjenice:

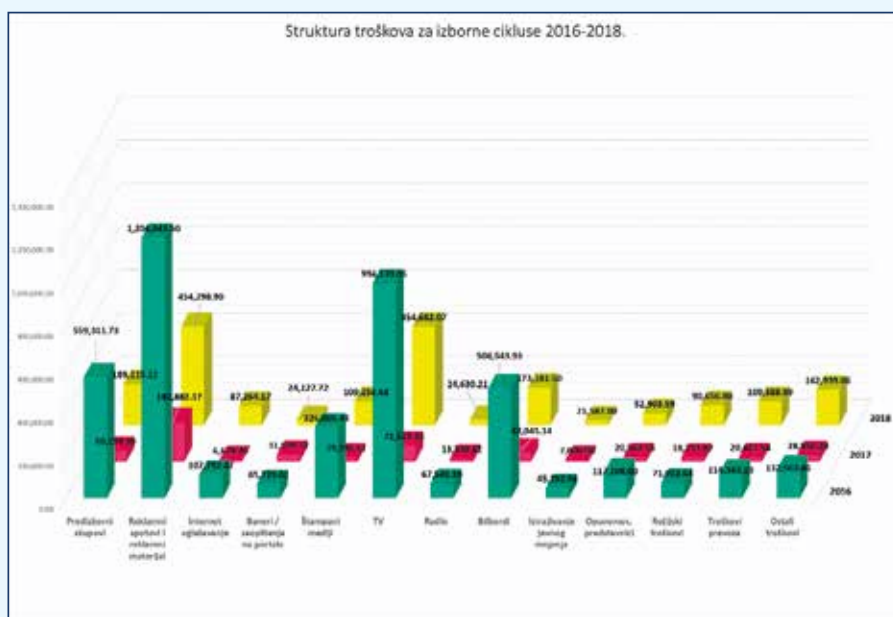
- održan je jedan izborni ciklus u Crnoj Gori, odnosno izbori za odbornike u svim Skupštinama opština, izbori za poslanike u Skupštini Crne Gore i izbori za Predsjednika Crne Gore;
- ukupno su od strane svih političkih subjekata za finansiranje izborne kampanje prikupljena sredstva u iznosu od 4.677.638,23€;
- kao dominantan vid finansiranja izborne kampanje koriste se sredstva prebačena sa redovnog na izborni račun (ukupno 2.318.508,10€ - 50%);
- ukupno je utrošeno sredstava u iznosu od 6.781.690,02€;
- kad se uzme u obzir prikazana

utrošena sredstva kao i pružena usluga rekalmiranja koja je pružena subjektima bez naknade u skladu sa Zakonom o izboru poslanika i odbornika, najveći troškovi i pružena usluga se odnosi na oglašavanje na TV stanicama;

- ukupno je, za finansiranje redovnog rada i izbornu kampanju, iz javnih izvora opredeljeno 29.152.412€.

U cilju izrade analize su korišćeni podaci iz Izvještaja političkih subjekata dostavljenih u toku izborne kampanje. Analiza je objavljena na internet stranici www.antikorupcija.me, u rubrici Politički subjekti/Novosti, na dan 5. decembar 2018.

Dušan Drakić, načelnik Svetozar Trebješanin, samostalni savjetnik

DONOŠENJE NOVIH PLANOVA INTEGRITETA

U cilju otklanjanja potencijalnih rizika od korupcije, organi vlasti dužni su, kako to predviđa Zakon o sprječavanju korupcije, da usvoje i dostave plan integriteta Agenciji, kao organu nadležnom za kontrolu donošenja i sprovođenja planova integriteta. Plan integriteta je interni antikorupcijski dokument u kome je sadržan skup mjera za sprječavanje i otklanjanje mogućnosti za nastanak i razvoj različitih oblika koruptivnog i neetičnog ponašanja u okviru organa vlasti, a koji nastaje kao rezultat samoprocjene izloženosti organa vlasti pomenutim rizicima. U skladu sa navedenim, organi vlasti dužni su da svake druge godine procjenjuju efikasnost i efektivnost plana integriteta shodno Pravilima za izradu i sprovođenje plana integriteta.

U cilju unapređenja postojećih i izrade novih planova integriteta, Agencija je izradila **Upitnik za procjenu efikasnosti i efektivnosti plana integriteta** i isti dostavila organima vlasti koji su plan integriteta usvojili 2016.

godine. Takođe, Agencija je na internet stranici objavila Izvještaj o donošenju i sprovođenju planova integriteta u 2017. godini, koji sadrži preporuke za njihovo unapređenje, a koje su date na nivou sistema i podsistema u koje su svrstani organi vlasti (dostupno na linku: www.antikorupcija.me/me/integritet/izvjestaji). Takođe, određenom broju organa vlasti Agencija je dostavila pojedinačne preporuke za unapređenje plana integriteta.

Pomenuti upitnik sadrži pitanja koja se odnose na kvalitet i efikasnost plana integriteta, odnosno uticaj mjera na rad institucije u prethodne dvije godine. Osim opšte verzije, **Agencija je izradila posebne verzije upitnika za oblasti zdravstva, prosvjete i lokalne samouprave.**

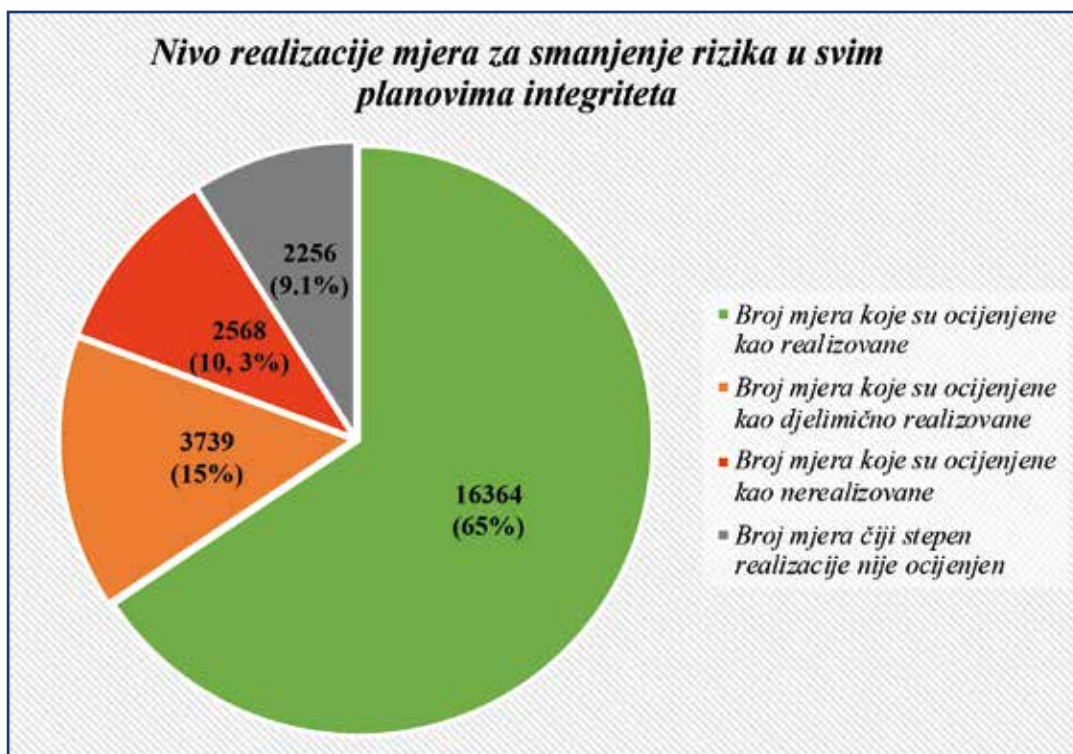
Na osnovu preporuka Agencije i izvršene procjene efikasnosti i efektivnosti plana integriteta, većina organa vlasti je 2018. godine donijela **novi plan integriteta, za naredni dvogodišnji period.** Takođe, organi vlasti su iste godine po prvi

put Agenciji podnosili planove integriteta putem posebne online aplikacije. U skladu sa tim, svi organi su dobili korisničko ime i lozinku za pristup aplikaciji, kao i korisničko uputstvo, kako bi bili u mogućnosti da blagovremeno podnesu plan integriteta koristeći aplikaciju.

***

Izvještaj o donošenju i sprovođenju planova integriteta u 2018. obuhvatiće sve planove integriteta koji su dostavljeni Agenciji tokom 2016. i 2017. godine, kao i analizu informacija iz svih izvještaja o sprovođenju plana integriteta koji su dostavljeni 2018. godine. U okviru tih izvještaja, organi su naveli informacije o stepenu realizacije mjera za smanjenje rizika, kao i promjeni intenziteta identifikovanih rizika u odnosu na prvu procjenu rizika.

Organi vlasti su bili u obavezi da izvijeste o realizaciji ukupno 24.927 mjera za savladavanje rizika, od čega je ocijenjeno da je **65,6% mjera realizovano, 15% djelimično**

REGISTAR LOBISTA

Lobiranje, kako je to definisano Zakonom o lobiranju, je djelatnost kojom se vrši uticaj na organe zakonodavne i izvršne vlasti na državnom, odnosno lokalnom nivou i druge organe vlasti u postupku donošenja propisa i drugih opštih akata, a u cilju ostvarivanja interesa naručioca lobiranja.

Djelatnost lobiranja može da obavlja fizičko lice koje ima odobrenje za obavljanje djelatnosti lobiranja izdato u skladu sa Zakonom (**lobista**) i **privredno društvo, odnosno nevladina organizacija** koja ispunjava uslove propisane Zakonom.

U cilju osnaživanja transparentnosti uspostavljen je **javni registar lobista i pravnih lica** koja obavljaju djelatnost lobiranja u Crnoj Gori a koji vodi Agencija, kako je to regulisano pomenutim zakonom.

U prethodne dvije godine, šest fizičkih lica i jedno pravno lice dobili su odobrenje za obavljanje djelatnosti lobiranja u Crnoj Gori i svi **su upisani u registar lobista**.

realizovano, dok **10,3% mjera** u drugoj godini sprovođenja plana integriteta **nije realizovano**.

U dijelu koji se odnosi na promjenu intenziteta identifikovanih rizika u odnosu na prvobitnu procjenu, od

ukupnog broja rizika, **ocijenjeno je da se intenzitet 7.850 rizika smanjio (43,8%), kao rezultat sprovođenja planiranih mjera za savladavanje rizika**. Najveći udio smanjenih rizika zabilježen je u

jedinicama lokalne samouprave (za 64% rizika je procijenjeno da su smanjenog intenziteta).

Marko Škerović, samostalni savjetnik

PRAĆENJE PROPISA I DAVANJE MIŠLJENJA NA PROPISE IZ OBLASTI ANTIKORUPCIJE

Veoma važna nadležnost Agencije je davanje inicijativa za izmjenu i dopunu zakona, drugih propisa i opštih akata, radi otklanjanja mogućih rizika za nastanak korupcije i njihovog usklađivanja sa međunarodnim standardima. Normativna usklađenost sa međunarodnim standardima u oblasti borbe protiv korupcije preduslov je za uspostavljanje sistema koji će dati rezultate u praksi. Sa druge strane, primjena važećih zakona pružiće podatke o njihovoj eventualnoj neusklađenosti sa antikorupcijskim standardima i omogućiti iniciranje njihove izmjene.

U 2018. godini Agencija je donijela **Mišljenje na Nacrta zakona i važeći Zakon o javnim nabavkama**. Navedeno mišljenje sadrži preporuke koje za cilj imaju prevenciju korupcije kroz odredbe o Antikorupcijskom pravilu i sukobu interesa, njihovo praćenje i efikasno sankcionisanje kao i odredbe o pravnoj zaštiti u postupcima. Navedeno mišljenje je teško izdvojiti iz sveukupnog sistema javnih nabavki i ciljeva koje se

međunarodnim izvorima prava žele postići. Takođe, mišljenje sadrži osvrt i na pitanja koja su u tijesnoj vezi sa prevencijom korupcije u postupcima javnih nabavki.

U istom periodu, Agencija je donijela i **Mišljenje na Prijedlog zakona o državnoj upravi** kao važnog normativnog instrumenta u okviru reforme javne uprave i sveukupnih napora u cilju prevencije korupcije. Navedena reforma predstavlja jedan od najvažnijih uslova za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji i spada u grupu političkih kriterijuma, kao i kriterijuma uspostavljanja vladavine prava. Funkcionisanje demokratskih institucija i reformi javne uprave su uz vladavinu prava preduslov za uspješno sprovođenje ostalih reformi i ispunjavanje ostalih kriterijuma koja se zahtijevaju kroz pregovaračka poglavlja. Stoga je navedeni Prijedlog zakona analiziran u cjelosti i date su određene preporuke od strane Agencije.

Takođe, Agencija je donijela i **Mišljenje na Prijedlog zakona**

o akademskom integritetu, kao važnog instrumenta za jačanje odgovornosti i etike u sistemu viskog obrazovanja i samim tim otklanjanja eventualnih rizika od korupcije i drugih neregularnosti. Agencija je analizirala odredbe Zakona u dijelu koji se odnosi na: uslove pri izboru člana Etičkog komiteta, kao i način njihovog odlučivanja, formiranje i uslove za izbor Etičkog odbora, način podnošenje prijave, postupanje po prijavi ako se utvrdi postojanje krivičnog djela i potpisivanje izjave o sukobu interesa članova odbora, kao i regulisanje kriterijuma i načina utvrđivanja kršenja akademskog integriteta.

Agencija je od početka rada Odsjeka za praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije do sada donijela **15 mišljenja** o rizicima od korupcije u zakonskim tekstovima.

Dalibor Šaban, samostalni savjetnik

PREKRŠAJI

Odsjek za pokretanje prekršajnih postupaka i izdavanje prekršajnih naloga funkcionira u okviru Sektora za sprječavanje sukoba interesa i kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja i vrši poslove Agencije, koji se odnose na: pripremu zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka, izdavanje prekršajnih naloga, zastupanje pred organima za prekršaje, kao i druge radnje koje su u vezi sa blagovremenim postupanjem u vezi sprovođenja prekršajnog postupka. Tokom 2018. godine, podnijeto je ukupno 432 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka i to 403 zahtjeva zbog kršenja odredbi Zakona o sprječavanju korupcije i 30 zahtjeva zbog kršenja odredbi Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

KRŠENJA ODREDBI ZAKONA O SPRJEČAVANJU KORUPCIJE

Povodom kršenja odredbi Zakona o sprječavanju korupcije, u domenu oblasti koja se odnosi na obavezu **podnošenja izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera** po različitim osnovama, podnijeto su 347 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka u 2018. godini od čega je okončano 237 predmeta (130 novčanih kazni i 49 opomena) dok je iznos izrečenih novčanih kazni 30.

515 €. Takođe, okončani su i predmeti iz 2017. godine njih 79 i izrečene 43 novčane kazne i 17 opomena, dok je iznos novčanih kazni 13.540 €.

Ukupan iznos izrečenih novčanih kazni zbog nepodnošenja izvještaja o prihodima i imovini po različitim zakonskim osnovama uključujući i predmete iz 2017. godine koji su riješeni u 2018. godini iznosi 44.055€.

Na osnovu provjere dostavljenih izvještaja o prihodima i imovini, izvršene u skladu sa metodologijom kojom je propisan postupak provjere Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera, podnijeta su 22 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka **zbog neprijavlivanja tačnih i potpunih podataka u izvještajima o prihodima i imovini**, od kojih je riješeno 6 postupka. Iznos izrečenih novčanih kazni u ovoj oblasti je 980 €. Okončano je i 25 predmeta po ovom osnovu iz 2017. godine, od koji je izrečeno 18 novčanih kazni i tri opomene, dok je iznos novčanih kazni 4.995€.

Ukupan iznos izrečenih novčanih kazni zbog neprijavlivanja tačnih i potpunih podataka u izvještajima o prihodima i imovini uključujući i predmete iz 2017. godine koji su riješeni u 2018. godini iznosi 5.975 €.

Zbog kršenja odredbi Zakona o sprječavanju korupcije, koje se odnose na **oblast sprječavanja sukoba interesa i ograničenja u vršenju javnih funkcija**, podnijeto je 19 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka, od kojih je okončano sedam, dok je iznos novčanih kazni 1.640 €.

Među podnijetim zahtjevima za pokretanje prekršajnih postupaka je i njih pet kojima se nadležnim sudovima upućuje takođe predlog za oduzimanje imovinske koristi, a koja je pribavljena izvršenjem prekršaja u skladu sa članom 50 Zakona o prekršajima, od kojih su riješena dva predmeta sa iznosom novčanih kazni od 800 € i oduzeta imovinska korist u iznosu od 10.868 €. Okončano je i 12 predmeta po ovom osnovu iz 2017. godine, od kojih je osam novčanih kazni i tri opomene. Iznos novčanih kazni je 3.060 €.

Ukupan iznos izrečenih novčanih kazni po ovom osnovu uključujući i predmete iz 2017. godine koji su riješeni u 2018. godini iznosi 3860€.

Zbog nepostupanja po preporukama i mišljenjima Agencije koje upućuju na **postojanje korupcije i ugrožavanje javnog interesa**, odnosno zbog nedostavljanja izvještaja o preduzetim radnjama a u vezi izvršenja preporuka Agencije podnijeto je nadležnim

sudovima za prekršaje 18 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka, od kojih je riješeno 16 predmeta, od kojih je 10 novčanih kazni u ukupnom iznosu od 7.320 €.

KRŠENJA ODREDBI ZAKONA O FINANSIRANJU POLITIČKIH SUBJEKATA I IZBORNIH KAMPANJA

Zbog kršenja odredbi Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja podnijeto je 29 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka (21 zahtjev u 2017.) i to:

U ovoj oblasti je tokom 2018. godine riješeno je 15 predmeta i izrečeno 11 novčanih kazni u iznosu 14.370 €. Okončani su takođe i predmeti iz 2017. godine pa je za njih izrečeno šest sankcija (četiri novčane kazne i dvije opomene) u ukupnom iznosu od 6.730 €, kao i 27 predmeta iz 2016. godine sa izrečenih pet novčanih kazni u iznosu od 14.020 €.

Ukupan iznos izrečenih novčanih kazni zbog kršenja odredbi Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja uključujući i predmete iz 2017. godine koji su riješeni u 2018. godini iznosi 28.390 €.

Žalbe i ročišta

Protiv rješenja Sudova za prekršaje izjavljeno je 26 žalbi Višem sudu za

prekršaje, od kojih je 11 usvojeno, a ostali postupci su u toku. Zastupnici Agencije iz Odsjeka za pokretanje prekršajnih postupaka i izdavanje prekršajnih naloga zastupajući predmete iz oblasti sukoba interesa i finansiranja političkih partija tokom 2018 pristupili su na 440 ročišta, kako pred Sudom za prekršaje Podgorica, tako i pred Sudom za prekršaje Budva, kao i pred odjeljenjima ovih sudova u Danilovgradu, Nikšiću, Cetinju, Ulcinju, Baru, Kotoru, Herceg Novom, Beranama i Rožajama.

Preporuke, izazovi

Jedna od preporuka Evropske komisije koju je Agencija realizovala u 2018. godini i iskoristila svoja zakonska ovlaštenja jeste direktno izdavanje prekršajnih naloga. Agencija je preuzela sve potrebne radnje za uvođenje ovog instrumenta, izradila analizu izdavanja prekršajnog naloga za kršenje zakona iz njene nadležnosti i obezbijedila povezivanje sa Registrom novčanih kazni i prekršajne evidencije Ministarstva pravde.

Od jula mjeseca do kraja godine Agencija je izdala 21 prekršajni nalog po različitim osnovima (zbog nepredavanja Izvještaja o prihodima i imovini, nespojivosti funkcija, ne prijavljivanja tačnih i

potpunih podataka), od kojih su osam realizovana tj. naplaćena u iznosu od 1.334 eura, te će Agencija i u narednom periodu nastaviti sa izdavanjem prekršajnih naloga. Sam ishod ove preporuke i njena efikasnost procijenit će se nakon jednog određenog vremenskog perioda, kada će se uraditi analiza efikasnosti prekršajnih naloga u odnosu na prekršajne zahtjeve.

Međuinstitucionalna saradnja

Jedna od značajnih aktivnosti u 2018. godini, a koja ukazuje na moguću napredak u oblasti prekršajne prakse jeste formiranje koordinacionog tijela na prijedlog Višeg suda za prekršaje.

Cilj formiranja ovog tijela je unapređenje međuinstitucionalne saradnje, kroz ukazivanje na probleme sa kojima se svaka institucija susrijeće kada je u pitanju prekršajna praksa, od tehničkih problema do zakonskih mimoilaženja, kao i davanje prijedloga za prevazilaženje smetnji.

Predstavnica Agencije, u svojstvu članice Koordinacionog tijela, Snežana Pešić prisustvovala je drugom sastanku održanom u prostorijama Višeg suda za prekršaje.

Snežana Pešić, načelnica

MEĐUNARODNA SARADNJA

Imajući u vidu da se Zakonom o sprječavanju korupcije, Zakonom o lobiranju i Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja uvode novi instituti u oblasti prevencije korupcije, a da se osnivanjem Agencije navedeni instituti centralizuju u okvirima jedne institucije, kao glavni strateški prioritet Agencija je definisala izgradnju svojih administrativnih kapaciteta.

Ovako utvrđeni prioritet ima za cilj omogućavanje efikasnog vršenja nadzora nad sprovođenjem pomenutih zakona, kao i jačanje kapaciteta subjekata primjene navedenih zakona. Shodno tome, Agencija je kroz dva ključna projekta istovremeno usmjerila svoje aktivnosti na jačanje kadrovskih, informacionih i tehničkih kapaciteta, a sa druge strane i organa vlasti (oko 700) i javnih funkcionera (preko

4000) kako bi se dosljedno sprovodili zakoni.

U skladu sa tim, kroz dva ključna projekta, **IPA 2014 Twinning projekta „Podrška implementaciji mjera u oblasti integriteta i Horizontalni program SE i EU – Projekat borbe protiv ekonomskog kriminala**, Agencija je istovremeno usmjerila svoje aktivnosti na jačanje kadrovskih, informacionih i tehničkih kapaciteta, a sa druge strane i organa vlasti i javnih funkcionera.

Koristeći pretpristupnu podršku EU, kroz IPA tvining projekat, Agencija je, u saradnji sa tvining partnerom – nacionalnom Agencijom za borbu protiv korupcije u Italiji, sprovodila aktivnosti na **jačanju mjera integriteta i oblasti zaštite zviždača**. Konkretno, realizovane su, između ostalog, sljedeće aktivnosti:

- Analizirana je zakonska regulativa i njena primjena u četiri oblasti

posebno osjetljive na korupciju: **oblasti javnih nabavki; oblasti privatizacije, koncesija i javno-privatnog partnerstva; oblasti zdravstva; oblasti obrazovanja**, te sačinjene preporuke za poboljšanje integriteta u tim sektorima;

- Izrađen je **priručnik za menadžere integriteta** za obuke menadžera integriteta;
- Analizirane su tekuće primjene standarda u vezi sa postupanjem po prijavama i zaštitom zviždača, kao i **preporuke za unapređenje primjene zakonskih odredbi o zaštiti zviždača u Crnoj Gori**;
- Izrađena je **informativna brošura za lica određena za postupanje po prijavama zviždača u institucijama javnog i privatnog sektora**;
- Urađena je **analiza tekuće**

primjene Zakona o lobiranju sa preporukama;

- Izrađena je **nova informativna brošura o institutu lobiranja namijenjena kako obveznicima, tako i opštoj javnosti;**
- Izrađena je **nova informativna brošura o ključnim nadležnostima Agencije za obveznike sprovođenja zakona;**
- Sprovedena je procjena potreba za profesionalnim usavršavanjem zaposlenih Agencije i date preporuke i alati za dalji rad u tom segmentu.

Kroz **Horizontalni program SE i EU – Projekat borbe protiv ekonomskog kriminala**, u okviru kojeg Agencija kao jedan od glavnih korisnika saraduje sa ekspertima Savjeta Evrope na **unaprjeđenju zakona, podzakonskih akata i prakse u oblasti kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, sprečavanja sukoba interesa, provjere imovinskih kartona javnih funkcionera i zaštite zviždača**, ostvarene su, između ostalog, sljedeće aktivnosti:

- U cilju unaprjeđenja Plana kontrole za izbornu kampanju, izrađena je **Metodologija za sprovođenje dubinske kontrole, zasnovane na procjeni rizika tokom izborne kampanje.**
- Izrađen je izmijenjeni **obrazac za finansijsko izvještavanje političkih subjekata** na godišnjem nivou i u toku izbornih kampanja, u cilju ujednačenog finansijskog izvještavanja

partija. Izrađene **Smjernice za sprečavanje zloupotrebe državnih resursa** u svrhu kontrole izbora za organe vlasti;

- Izrađena je **nova metodologija za provjeru imovinskih kartona javnih funkcionera** zasnovana na procjeni rizika, na osnovu koje je Agencija usvojila izmijenjeni Godišnji Plan kontrole javnih funkcionera za 2018. godinu.
- Izrađene **Smjernice za kontrolu i odlučivanje u slučajevima sukoba interesa**, namijenjenih Agenciji kako bi se unaprijedilo obrazloženje odluka u ovoj oblasti kao održivost odluka pred sudom;
- Izrađena je **Metodologija za unapređenje izvještavanja o radu Agencije**, kako bi se rezultati Agencije lakše pratili od strane opšte i stručne javnosti;
- Prethodno su izrađene **Smjernice za poslanike, sudije, tužioce i policiju o etici i sprečavanju sukoba interesa** kao i **Smjernice za državne službenike, sudije, tužioce i policiju u dijelu obaveza koje se tiču zviždača i zaštite zviždača, kao i trogodišnja Komunikaciona strategija Agencije.**

Takođe, osim navedenih projekata podrške, Agencija je partner u ključnim međunarodnim i regionalnim organizacijama posvećenim definisanju standarda u oblasti borbe protiv korupcije kao i praćenju njihove primjene. Konkretno, Agencija je nacionalni koordinator obaveza koje proističu iz članstva Crne Gore u **Grupi zemalja**

Savjeta Evrope za borbu protiv korupcije (GRECO), koordinator za aktivnosti u vezi mehanizma evaluacije primjene **Konvencije UN protiv korupcije (UNCAC),** **Regionalne antikorupcijske inicijative (RAI)** i **Antikorupcijske mreže Organizacije za evropsku saradnju i razvoj (ACN OECD).** Pored pomenutog, Agencija je i aktivni učesnik procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji kroz **pregovaračko Poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava.**

Crna Gora je uspješno prošla III kruga GRECO evaluacija, ispunivši svih 38 preporuka upućenih Crnoj Gori u svim oblastima koje su bile predmet evaluacija. U okviru III evaluacije koja se odnosi na transparentnost finansiranja političkih partija i inkriminacije, osnivanjem Agencije za sprečavanje korupcije kao nezavisne institucije koja kontroliše finansiranje političkih subjekata i izbornih kampanja, kao i usvajanjem Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja kojim se propisuju jasna pravila za korišćenje javnih resursa u izbornoj kampanji, u potpunosti su ispunjene preostale dvije preporuke (preporuka iv i vi), koje su prethodno bile ocijenjene kao djelimično realizovane. Time su i preporuke u okviru III evaluacije u potpunosti realizovane.

Crna Gora trenutno prolazi kroz četvrti krug evaluacije, posvećen prevenciji korupcije u odnosu na poslanike, sudije i tužioce, u okviru koje je, u Izvještaju o evaluaciji koji je usvojen juna 2015. godine, GRECO Crnoj Gori uputio 11 preporuka od kojih je CG ispunila šest, a koje predviđaju neophodne zakonske, institucionalne i praktične reforme u oblastima pokrivenim IV evaluacijom, dok će dodatni Izvještaj za dvije djelimično realizovane i tri nerealizovane preporuke dostaviti do juna 2019. godine. Kroz pomenuta članstva i projekte Agencija ostaje posvećena jačanju administrativnih i institucionalnih mehanizama kao i pružanju kontinuirane podrške antikorupcijskim regionalnim i međunarodnim tijelima u u borbi protiv korupcije.

OSNOVANA MEĐUNARODNA MREŽA NACIONALNIH PREVENTIVNIH TIJELA ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE U ŠIBENIKU

U organizaciji Ministarstva pravosuđa Hrvatske, u oktobru prošle godine u Šibeniku, pod okriljem GRECO-a, održana je konferencija

posvećena jačanju transparentnosti i odgovornosti u javnom i privatnom sektoru u borbi protiv korupcije. Tokom pomenute konferencije

otvorena je za potpisivanje Deklaracija kojom se pokreće **Međunarodna mreža nacionalnih preventivnih tijela za borbu protiv korupcije**. Cilj pomenute mreže je upostavljanje minimuma standarda u oblasti prevencije korupcije, kao i promovisanje institucionalnog upravljanja i razmjene informacija i dobre prakse između nacionalnih tijela zaduženih za sprečavanje korupcije. **Crna Gora bila je jedna od osnivača - potpisnica ove Mreže**, u čije ime je Agencija za sprječavanje korupcije potpisala Deklaraciju. Pored predstavnika Agencije, konferencija je okupila visoke predstavnike Savjeta Evrope i drugih regionalnih i međunarodnih organizacija, kao i šefove delegacija i predstavnike ministarstava pravde i anikorupcijskih tijela zemalja članica GRECO-a.

MEMORANDUM O RAZUMJEVANJU SA MEĐUNARODNOM AKADEMIJOM ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE U BEČU (IACA)

U septembru prošle godine potpisan je Memorandum o razumijevanju između Agencije za sprječavanje korupcije i Međunarodne akademije za borbu protiv korupcije u Beču (IACA) na marginama sedmog zasjedanja Skupštine država članica IACA-e, u cilju razmjene iskustava, informacija, pružanju tehničke pomoći i podrške unapređenja rada i kapaciteta institucija koje se bave borbom protiv korupcije.

„BERLINSKI PROCES“

Agencija je aktivni učesnik na visokom i operativnom nivou u okviru *Berlinskog procesa*, trenutno najvažnije međuvladine inicijative koja se

tiče proširenja EU, a koja ima za cilj unapređenje multilateralnih veza **između šest zemalja Zapadnog Balkana i šest zemalja Evropske unije** (Hrvatska, Slovenija, Austrija, Njemačka, Francuska i Italija). U okviru navedene inicijative,

Agencija predstavlja zakonska i institucionalna rešenja u oblasti prevencije korupcije uz postignute dosadašnje rezultate i sa ostalim učesnicima razmatra dalje pravce djelovanja u ovoj oblasti.

Marina Mićunović, načelnica

RAZVOJ INFORMACIONOG SISTEMA

Agencija je tokom 2018. godine nastavila dobru saradnju sa drugim državnim organima, što je za rezultat imalo povezivanje Agencije sa bazama **CRS - Centralnim registrom stanovništva, Komisijom za hartije od vrijednosti /Centralnom Depozitarnom Agencijom** - baza akcija i hartija od vrijednosti, a sve u cilju efikasnije kontrole izvještaja o prihodima i imovini.

Neselektivnost u radu Agencije je dodatno unaprijeđena i kroz informacijski sistem budući da je razvijena i stavljena u upotrebu funkcionalnost „**kontrola slučajnim odabirom**“, koja je zasnovana na novoj metodologiji za kontrolu imovine i prihoda javnih funkcionera. Konkretno, radi se o matematičkom algoritmu koji obezbjeđuje da se softverski, bez učešća zaposlenih, metodom **automatizovanog softverskog slučajnog odabira funkcionera** u okviru kategorija, izvrši odabir funkcionera nad kojima će biti izvršena kontrola.

U punu upotrebu stavljen je i modul za Planove integriteta i obezbjeđeno je da svi organi vlasti svoje Planove i Izvještaje o planovima integriteta dostavljaju elektronski, a omogućena je i statistička

i analitička obrada dostavljenih podataka u Agenciji.

U cilju provjere lica koja doniraju novčana sredstva u izbornoj kampanji, obezbijeđen je i pristup putem web servisa – Registar kaznene evidencije Ministarstva pravde, kao i Registru novčanih kazni i prekršajne evidencije, kako bi se u isti unosili prekršajni nalazi koje izdaju službenici Agencije.

Poseban doprinos kvalitetu rada Agencije, naročito u oblasti jačanja kapaciteta kontrole i nadzora nad radom političkih partija i praćenju izborne kampanje, omogućiće upotreba novog specijalizovanog softverskog modula koji je razvijan tokom 2018 godine i koji ujedno predstavlja i najkompleksniji dio aplikativnog softvera Agencije. Modul je razvijen uz pomoć analize

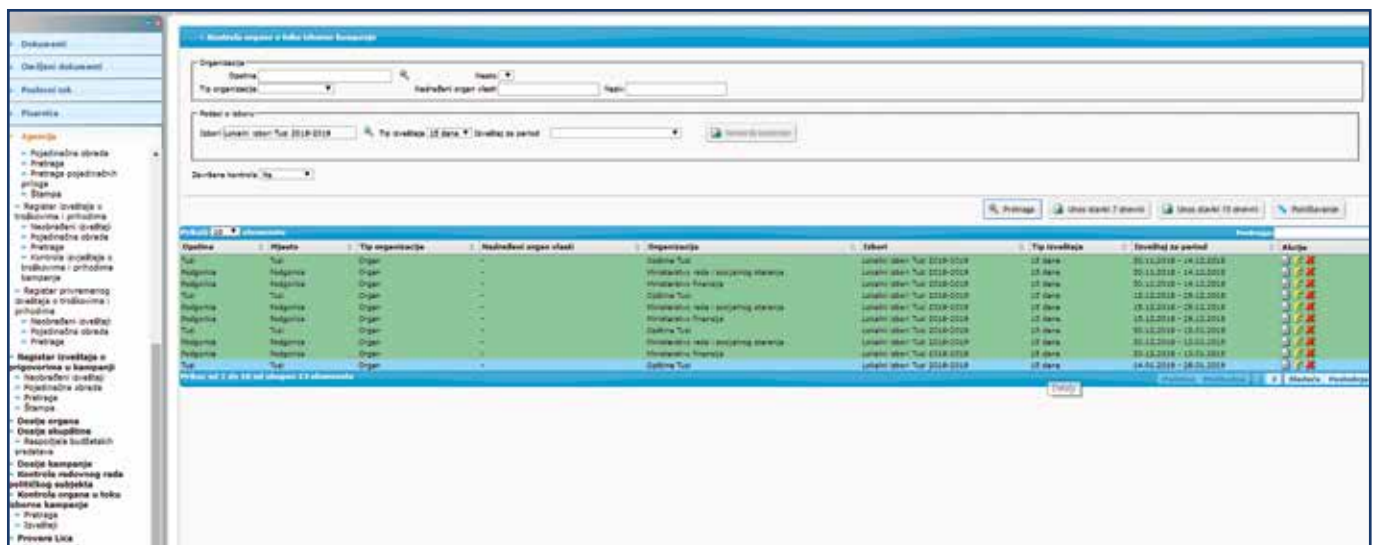
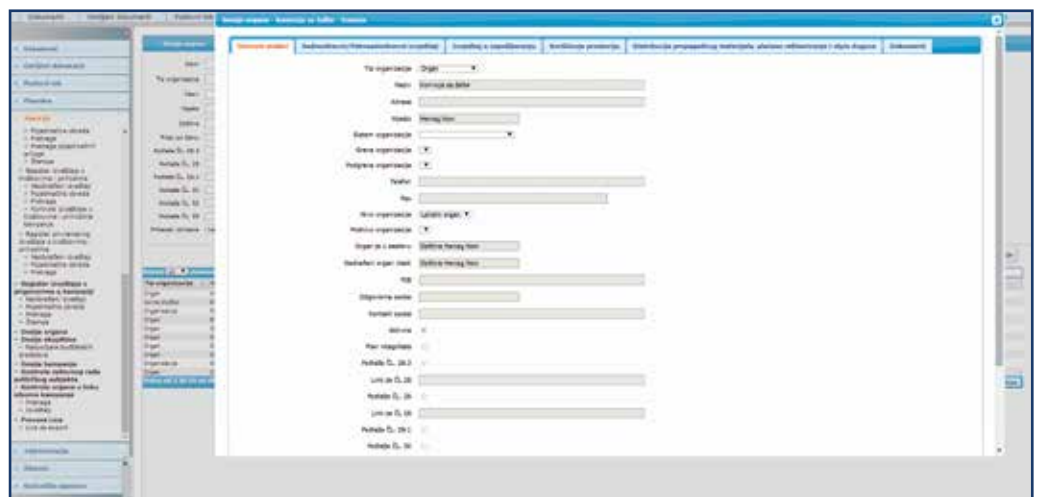
koja je urađena od strane eksperta, angažovanih u okviru projekta Savjeta Evrope i EU, pod imenom “Horizontalni program za Zapadni Balkan i Tursku”.

U cilju povećanja transparentnosti i dostupnosti podacima, kojima Agencija raspolaže, dodatno je unaprijeđena internet stranica, koja omogućava zainteresovanim licima pristup elektronskim servisima za:

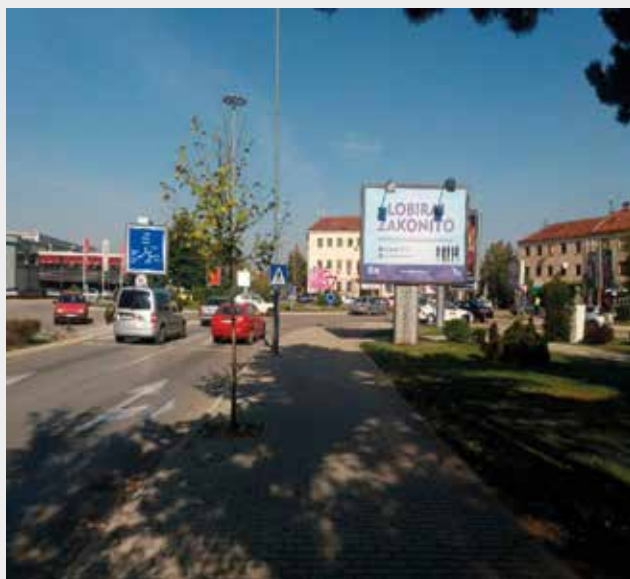
- **Elektronsku prijavu korupcije,**
- **Elektronski prigovor u izbornoj kampanji.**

Oba servisa nude anonimno dostavljanje prijave i prigovora elektronskim putem, kao i mogućnost dostavljanja prateće dokumentacije u prilogu.

Dušan Polović, načelnik

ANTIKORUPCIJSKE KAMPANJE

Agencija je u 2018. godini nastavila da sprovodi informativne kampanje o nadležnostima ove institucije, kao i antikorupcijske kampanje usmjerene ka jačanju novoa javne svijesti o problemu korupcije.

Agencija je pripremila po 20.000 flajera na teme: Lobiranje; Prijavljivanje ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na korupciju; Zabrane i ograničenja u primanju poklona, sponzorstava i donacija tokom vršenja javne funkcije i Prijavljivanje prihoda i imovine javnih

funkcionera. Flajeri su distribuirani kroz insertacije u dnevnoj štampi, na seminarima i obukama koje je Agencija organizovala, a dostavljeni su i u nekoliko opština.

Agencija je pripremila i bilborde "Prijavi korupciju" koji su postavljeni na 15 lokacija u devet opština, kao i bilborde na temu "Lobiraj zakonito" koji su postavljeni u 15 opština. Takođe, 30 Citylight postera na istu temu je postavljeno u 12 opština, dok je Agencija u saradnji sa Vrhovnim državnim tužilaštvom

i Upravom policije pripremila 20 Citylight postera sa kontaktima sve tri institucije na koje se može prijaviti korupcija, koji su postavljeni u 12 gradova.

U kontinuitetu je emitovan antikorupcijski spot „Korupcija nije u igri“ trajanja 30 sekundi. Samo u drugoj polovini 2018. spot je emitovan 100 puta na četiri televizije sa nacionalnom pokrivenošću ispred centralnih informativnih emisija. Spot sadrži kontakte Agencije na koje se može prijaviti korupcija.

URUČENE NAGRADE OSNOVCIMA

Agencija za sprječavanje korupcije uručila je nagrade učenicima završnog razreda osnovnih škola koji su pripremili najbolje likovne radove na temu „Stop korupciji“.

- Najbolji rad je pripremila Teodora Stanković, učenica OŠ „Vuk Karadžić“ iz Podgorice;
- Drugo mjesto je osvojila Vladana Lalić, učenica OŠ „Milija Nikčević“ iz Nikšića;
- Treće mjesto je pripalo Sari Jokanović, učenici OŠ „Vladimir Nazor“ iz Podgorice.

Osim tri prvoplasirana rada, izabrano je još devet najboljih likovnih radova učenika, a tih 12 radova je objavljeno na kalendaru Agencije za 2019.

Agencija je u oktobru ove godine uputila dopis svim osnovnim školama u Crnoj Gori, sa pozivom učenicima završnog razreda da pripreme i Agenciji dostave likovne radove na temu „Stop korupciji“. Agenciji su dostavljena 264 likovna rada učenika iz 31 osnovne škole.

Agencija će i u narednom periodu nastaviti da sprovodi antikorupcijske edukacije za učenike i da organizuje slične aktivnosti, a u cilju daljeg jačanja nivoa javne svijesti mlađe populacije o problemu korupcije.

ISTRAŽIVANJE JAVNOG MNJENJA

Agencija je u decembru 2018. objavila godišnje istraživanje javnog mnjenja pod nazivom „Stavovi javnosti o korupciji i upoznatost sa radom ASK“.

UPOZNATOST SA RADOM ASK

Prema rezultatima istraživanja za ASK je čulo **81,8%** anketiranih, od kojih je njih **94,1%** odgovorilo da zna čime se ASK bavi.

Od ispitanika koji su odgovorili da znaju čime se ASK bavi, najveći procenat je kao aktivnost Agencije naveo „Prevenција/edukacija u borbi protiv korupcije“ (73,6%).

Ukupno **66,4%** građana procenjuje da je ASK dala doprinos sveukupnoj borbi protiv korupcije u Crnoj Gori, dok je povjerenje u rad ASK u borbi protiv korupcije i u ovom, kao i prethodnim godišnjim istraživanjima ima više od **60%** ispitanika.

Agencija je i u ovom, kao i u prethodnim istraživanjima među institucijama u koje bi građani imali najviše povjerenja u slučaju da se odluče da prijave korupciju.

Da kampanje ASK ohrabruju građane u suprotstavljanju korupciji smatra **70,8%** ispitanika.

SVIJEŠT I ZNANJE JAVNOSTI O KORUPCIJI

Najveći broj ispitanika smatra da je korupcija **najprisutnija u zdravstvu (20,2%)**, potom u **državnoj upravi (13,9%)**, zatim u **inspekcijskoj službi (11,7%)**. Prema mišljenju građana korupcija je **najmanje zastupljena u kulturi, sportu i medijima**.

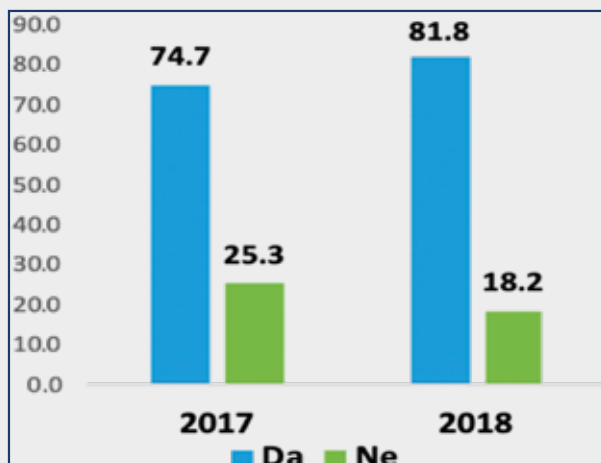
Kao osnovne uzroke za pojavu prisutnost korupcije građani navode: nedostatak građanske svijesti i odgovornosti o štetnosti korupcije (29,7%) zatim niska primanja službenika u državnim i opštinskim službama (17,8%).

Istraživanje je sprovedeno od 01. do 09. novembra 2018. a realizovala ga je agencija za ispitivanje javnog mnjenja „DAMAR PLUS“.

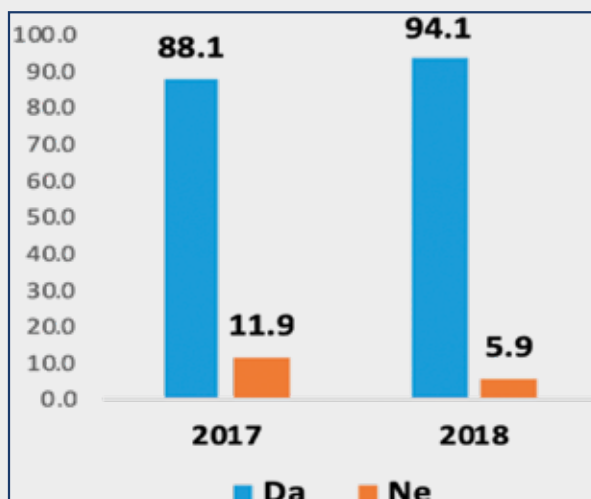
Rezultati istraživanja su dostupni na internet stranici Agencije, na sledećem linku: <http://www.antikorupcija.me/me/novosti/1812281120-istrazivanje-javnog-mnjenja>

Goran Durutović, načelnik

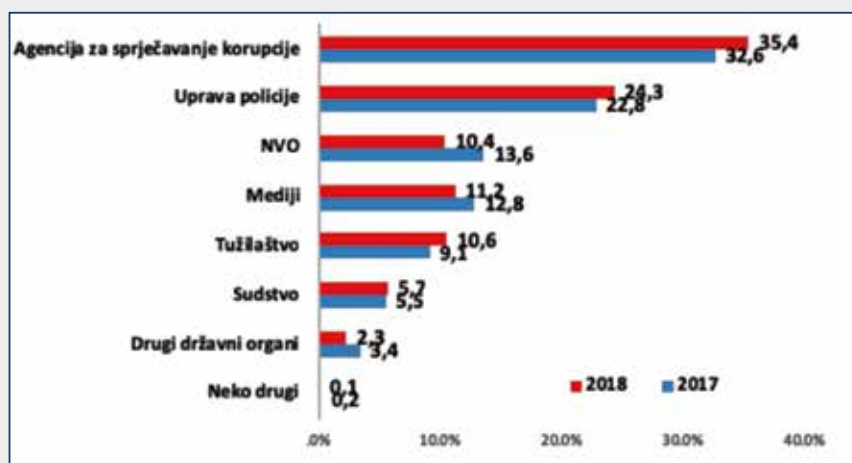
Da li ste čuli za Agenciju za sprječavanje korupcije?

Da li znate čime se bavi ASK?

U slučaju da se odlučite da prijavite korupciju, kome biste se obratili odnosno, u koga biste imali najviše povjerenja?

SJEDNICE SAVJETA ASK

Tokom 2018. godine održane su 23 sjednice Savjeta Agencije za sprječavanje korupcije, na kojima je doneseno 37 zaključaka/inicijativa za unapređenje rada Agencije, u cilju kvalitetne primjene nadležnosti Agencije.

U navedenom periodu usvojeni su sljedeći akti: Plan rada Agencije za 2018. godinu, Izvještaj o radu za 2017. godinu sa Finansijskim izvještajem, Pravila o radu Agencije u dijelu sprječavanja sukoba interesa javnih funkcionera i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji.

Takođe, na sjednicama su redovno praćene aktivnosti koje je Agencija sprovodila u toku izbornih kampanja, pa su tako razmatrani planovi kontrole i nadzora u toku kampanje za predsjedničke, kao i za izbore u skupštinama opština: Berane, Ulcinj, Plužine, Šavnik, Žabljak, Bar, Plav, Pljevlja, Rožaje, Danilovgrad, Bijelo Polje, Kolašin i Tuzi, te skupštinama Glavnog grada Podgorica i Gradske opštine Golubovci opštine u okviru Glavnog grada.

Na osnovu redovnog praćenja

sprovođenja planova kontrole i nadzora, konstatovano je da je Agencija proaktivnim djelovanjem obezbijedila transparentnost izvještavanja od strane obveznika primjene Zakona i upotrebe javnih resursa u toku izbornih kampanja. Navedene aktivnosti su uticale na značajno manji broj podnijetih zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka.

Pored toga, Savjet je održao pet tematskih sjednica, na kojima su razmatrani rezultati koje je Agencija postigla u pojedinačnim oblastima rada, i to u dijelu: zahtjeva za slobodan pristup informacijama; postupcima davanja mišljenja zbog sumnje u postojanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija; mišljenjima o procjeni podložnosti zakonskih tekstova na rizike od korupcije, postupanju nadležnih organa za izbor, imenovanja i postavljenja po odlukama Agencije, kao i o postupanju javnih funkcionera po odlukama i mišljenjima Agencije. Posebna pažnja bila je posvećena rezultatima sprovedenih postupaka potpune, tj. "dubinske" provjere

Izvještaja o prihodima i imovini 20 javnih funkcionera, saglasno Revidiranom godišnjem planu provjere javnih funkcionera i državnih službenika u 2018. godini. Tokom uporedno - hronološke provjere izvršena je detaljna analiza prihoda i imovine, koja se temelji na poređenju prijavljenih podataka iz izvještaja o prihodima i imovini javnog funkcionera, a potom i provjera tih podataka kroz baze sa kojima je Agencija direktno umrežena.

Savjet je sa posebnom pažnjom razmotrio preporuke iz Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore iz 2018. godine, i s tim u vezi donio Plan realizacije navedenih preporuka, sa konkretnim mjerama, rokovima, nosiocima obaveza i indikatorima performansi. U izvještajnom periodu, razmatrana su dva izvještaja o realizaciji Plana i konstatovano da je realizovano ili se u kontinuitetu realizuje preko 90% definisanih mjera.

*Aleksandra Vojinović,
sekretarka Savjeta Agencije*

Agencija za sprječavanje korupcije

VAŠ POUZDAN PARTNER

www.antikorupcija.me

Kralja Nikole 27/V, 81000 Podgorica, CRNA GORA